

Име на защитената зона: Западен Балкан

Код по Натура: BG0002002

Описание на района на проучване

Границите на защитена зона Западен Балкан почти съвпадат с орографския обхват на западния дял на главната Старопланинска верига на северозапад от землищата на селата. Раковица и Подгоре, до Петрохан и Понор планина на юг, и до долината на река Пробойница и Врачанска планина на югоизток. В границите му попадат Белоградчишките скали и съседната на тях по-висока част на Предбалкана - простираща се на югоизток ивица от карстови хълмове (глами).

Мястото обхваща предимно планински и полупланински горски местообитания. С най-голяма площ са представени широколистните гори – 80 264 ha., като половината от тях са букови от *Fagus sylvatica* и *F. moesiaca*. Около 50% от буковите гори са на възраст между 80 и 250 години. Горите от благун *Quercus frainetto*, цер *Q.cerris*, горун *Q.dalechampii* и обикновен габър *Carpinus betulus* имат издънков характер. Иглолистните гори са 2080 ha – предимно смърчови *Picea abies* на територията на биосферния резерват “Чупрене” и смърчово-елови в “Горната кория”. Смърчовите гори са единствените естествени и компактни гори от този вид в Западна Стара планина и са сравнително добре запазени от антропогенно въздействие. Откритите пространства (пасища, обработваеми площи, скали и др.) са с площ от около 54 300 ha. Въпреки сравнително малката застъпеност на скалните образувания и комплекси, те са най-подходящото местообитание в района, предоставящо места за гнездене на някои редки и застрашени грабливи птици и на черния щъркел.

В обхвата на проучването и картирането на гнездовата орнитофауна, през м. юни 2012 г. са обследвани 156 пробни площадки (UTM 1x1 km квадрата), които влизат в състава на 20 UTM 10x10 km квадрата. Направени са общо 549 броя орнитологични наблюдения.

Резултати от проучването на орнитофауната

В хода на проучването и картирането на гнездовата орнитофауната през 2012 г. в защитената зона са установени общо 1478 индивида от 115 вида, представители на орнитофауната.

От 48 вида птици чиито гнездови популации и местообитания са предмет на опазване в зоната, в обхвата на проучването са регистрирани 26 вида птици (Таблица 6). За 3 от видовете (кръстат орел, египетски лешояд и белошипа ветрушка) предмет на опазване в зоната, резултатите от проучването през 2012 г. и др. данни то целенасочени проучвания сочат, че са изчезнали като гнездящи в зоната. Числеността на глухаря сочи силна редукция на локалната популация, в следствие на което е твърде възможно вида да изчезне като гнездящ в защитената зона. Наблюдавани са 3 белоглави лешояди в полет над защитената зона в близост до границата със

Сърбия - вероятно птици от сръбската популация, облитачи района. По време на проучванията е наблюдавана и нощна чапла. Видът не е описан в стандартния формуляр за защитената зона.

Бележки върху състоянието на местообитанията

Цялостното състояние на местообитанията на видовете предмет на опазване в защитената зона може да бъде определено като добро.

Установени заплахи

Не са констатирани заплахи.

Таблица 6. Установени видове обект на опазване в защитената зона през 2012 г. и данни за видовете предмет на опазване към 2007 г.

Вид	Численост на гнездовата популация (дв.) Оценка 2007	Данни от пробни площадки – проучване 2012 (дв)	Бележки
Нощна чапла <i>Nycticorax nycticorax</i>	-	1 инд	Да се допълни стандартния формуляр, че видът се среща в района през гнездовия период
Черен щъркел <i>Ciconia nigra</i>	14	3-4	При проучванията са регистрирани само 4 от гнездящите двойки; счита се, че числеността на вида е стабилна
Бял щъркел <i>Ciconia ciconia</i>	27	3	Не е провеждано целенасочено картиране на гнездата на вида в населените места; все пак са регистрирани 3 работещи гнезда по време на проучването.
Осояд <i>Pernis apivorus</i>	12	9-18	
Черна каня <i>Milvus migrans</i>	1-3		
Белоглав лешояд <i>Gyps fulvus</i>	-	3 инд	Да се допълни стандартния формуляр, че видът се среща в района през гнездовия период
Египетски лешояд <i>Neophron percnopterus</i>	0-2		Видът е изчезнал като гнездящ от територията на защитената зона
Орел змияр <i>Circaetus gallicus</i>	5-8	5-7	
Късопръст ястреб <i>Accipiter brevipes</i>	4-6	4-6	
Белоопашат мишелов <i>Buteo rufinus</i>	12-15		Не е наблюдаван по време на проучването, тъй като повечето пробни площадки са в планинската на защитената зона
Малък креслив орел <i>Aquila pomarina</i>	5-6	2-3	Поне две двойки се отчетени по времена полево проучване; в един квадрат са наблюдавани 3 птици – вероятно от 2 двойки; отделно е наблюдавана друга птица в отдалечен квадрат; популацията на вида в защитената зона е непроменена спрямо 2007 г.
Кръстат орел <i>Aquila heliaca</i>	1-3		Видът е изчезнал като гнездящ от територията на защитената зона
Скален орел <i>Aquila chrysaetos</i>	7-8	3	Три от двойките са регистрирани по време на полево проучване; популацията на вида е стабилна
Малък орел <i>Aquila pennata</i>	3-4		Не е регистриран по време на проучванията в

Вид	Численост на гнездовата популация (дв.) Оценка 2007	Данни от пробни площадки – проучване 2012 (дв)	Бележки
			пробните площадки, но гнезди в защитената зона
Белошипа ветрушка <i>Falco naumanni</i>	1		Видът е изчезнал като гнездящ от територията на защитената зона
Черношипа ветрушка <i>Falco tinnunculus</i>	37-60	1-3	
Ловен сокол <i>Falco cherrug</i>	2		Не е регистриран по време на проучванията в пробните площадки
Сокол скитник <i>Falco peregrinus</i>	10	1-2	
Лещарка <i>Bonasa bonasia</i>	60-80		Не е регистриран по време на проучванията в пробните площадки, но гнезди в защитената зона
Глухар <i>Tetrao urogallus</i>	72-266	2 инд.	Видът е със силно редуцирана численост, предполагаща изчезването му от защитената зона
Планински кеклик <i>Alectoris graeca</i>	70-90		Не е регистриран по време на проучванията в пробните площадки, но гнезди в защитената зона
Пъдпъдък <i>Coturnix coturnix</i>	254-2190	4 инд.	По данните от проучванията на пробните площадки около 350 дв са гнездили през 2012 г което е в границите на оценката на популацията на вида от 2007 г.
Ливаден дърдавец <i>Crex crex</i>	280-290	30	По оценка на базата на данните от пробните площадки през 2012 г. в защитената зона са гнездили между 46 и 147 дв.
Бухал <i>Bubo bubo</i>	18-23		Не е регистриран по време на проучванията в пробните площадки, но гнезди в защитената зона
Врабчова кукумявка <i>Glaucidium passerinum</i>	1		Не са провеждани проучвания в подходящите за вида местообитания;
Уралска улулица <i>Strix uralensis</i>	10		Не са провеждани проучвания в подходящите за вида местообитания;
Пернатотога кукумявка <i>Aegolius funereus</i>	20-30	1	Не са провеждани проучвания в подходящите за вида местообитания; все пак видът е регистриран като гнездящ
Козодой <i>Caprimulgus europaeus</i>	290-335	3	не са провеждани специализирани проучвания в търсене на козодои, но видът е регистриран по време на преброяването на 3 различни места; популацията му е непроменена спрямо 2007 г.
Земеродно рибарче <i>Alcedo atthis</i>	20-25	2	Две от двойките са регистрирани по време на полевото проучване; популацията се оценява като непроменена
Синявица <i>Coracias garrulus</i>	12		Видът не е регистриран в пробните площадки по време на проучването, но гнезди в зоната
Сив кълвач <i>Picus canus</i>	55-75		Не са провеждани проучвания в подходящите за вида местообитания
Черен кълвач <i>Dryocopus martius</i>	80-100	12	Не са провеждани проучвания в подходящите за вида местообитания
Сирийски пъстър кълвач <i>Dendrocopos syriacus</i>	400-700	8	По експертна оценка спрямо подходящите за вида местообитания, числеността на популацията спрямо 2007 г. не е променена
Среден пъстър кълвач <i>Dendrocopos medius</i>	280-2700	7	Не са провеждани проучвания в подходящите за вида местообитания; все пак видът е регистриран като гнездящ
Белогърб кълвач <i>Dendrocopos leucotos</i>	40		Не са провеждани проучвания в подходящите за вида местообитания
Горска ччулига <i>Lullula arborea</i>	3650-11000	16	Не са провеждани специализирани проучвания за установяване числеността на вида, който гнезди в гранични местообитания
Полска бърбица <i>Anthus campestris</i>	65-90		Не е регистрирана по време на проучванията в пробните площадки, но гнезди в защитената зона

Вид	Численост на гнездовата популация (дв.) Оценка 2007	Данни от пробни площадки – проучване 2012 (дв)	Бележки
Ястребогушо коприварче <i>Sylvia nisoria</i>	70-600	12	По експертна оценка спрямо подходящите за вида местообитания, числеността на популацията спрямо 2007 г. не е променена
Червеногуша мухоловка <i>Ficedula parva</i>	60-80		Не са провеждани проучвания в подходящите за вида местообитания;
Полубеловрата мухоловка <i>Ficedula semitorquata</i>	400-600		Не са провеждани проучвания в подходящите за вида местообитания;
Червеногърба сврачка <i>Lanius collurio</i>	6000-8000	124	По експертна оценка спрямо подходящите за вида местообитания, числеността на популацията спрямо 2007 г. не е променена
Черночела сврачка <i>Lanius minor</i>	140-190	8	По експертна оценка спрямо подходящите за вида местообитания, числеността на популацията спрямо 2007 г. не е променена
Градинска овесарка <i>Emberiza hortulana</i>	1100-1400	41	Според данните от пробните площадки в защитената зона през 2012 г. са гнездили до 520 дв вероятно в пробните площадки видът не е много чест.

Снимков материал

Снимка 3. Тревни местообитания по билото на Западен Балкан

Снимка 4. Местообитания на ливаден дърдавец